

# שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזפלד שליט"א

רח' הרב סלנט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

הכל שנאמר (ירמיה יז, י) אני ה' חוקר לב, בוחן כליות... לתת לאיש כדרכיו, וכפרי מעלליו, ועל ידי דוד נאמר (תהלים יח, כז) עם חסיד תתחסד, ועם גבר תמים תתמם, עם נבר תתברר, ועם עיקש תתפתל. והנה הרבה פעמים ראה בליקוטי מוהר"ן קמא (סי' כ, ד-ז) על הצדיקים, כמ"ש (תהלים צא, יא) כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך, על כפים ישאונך פן תגוף באבן רגלך. ואברהם אבינו בירך את אליעזר (בראשית כד, ז) הוא ישלח מלאכו לפניך, ואמרו (ירושלמי

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר וישלח לכבוד ... אחרשה"ט!  
בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע.  
"וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשיו" (בראשית לב, ד).  
כדי להתמודד עם צרת עשו ורשעותו, יצר יעקב אבינו מלאכים מליצי יושר המגינים ושומרים עליו, וזה עשה על ידי מצוות ומעשים טובים וזכויות שעשה, שהם הם היוצרים את המלאכים הנ"ל. וכמ"ש חז"ל במדרש רבא (משפטים, ש"ר לב, ו) הנה אנכי שולח מלאך, הדא הוא דכתיב (תהלים לד, ה) חונה מלאך ה' סביב ליראיו ויחלצם, הקב"ה נותן לו מלאך אחד לשמרו, שנאמר חונה מלאך ה' וגו'. עושה אדם שתי מצוות, הקב"ה נותן לו שני מלאכים לשמרו שנאמר (שם צא, יא) כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך, עשה הרבה מצוות - נותן לו הקב"ה חצי מחנהו, שנאמר (שם שם, ז) יפול מצדך אלף, ורובה הוא חצי מחנהו שנאמר (שם סח, יח) רכב אלקים רבתיים, וכן אמרו חז"ל (אבות פ"ד מ"א) העושה מצוה אחת - קונה לו פרקליט אחד. ומבואר בזה הקדוש (בתוספות לפ' כי תצא, דף שג:) שהאי פרקליט הוא מלאך קדוש שזה לשונו (שם) האי צולמא איהו מלאך, דאיהו ממנא על כל פקודא ופקודא, כמה דאוקמוה מארי תמניתין, "עשה מצוה אחת קנה לו פרקליט אחד". וכן אמרו בבבב"ב רבא (פ' נשא יב, ג) ע"פ (תהלים צא, ז) יפול מצדך אלף ורובה מימנך. רבי יצחק אמר היד שהיא שולטת על מצוה אחת - זו מצוות תפילין, כתיב בה "יפול מצדך אלף" שנמסר לה אלף מלאכים לשמרו, אבל

ברכות פ"ט) מלאך ירד ונדמה לפרעה ואנשיו ברמות משה, ותפסו את המלאך וברח משה. וכן אמרו חז"ל (מגילה טו, ב) שג' מלאכים נודמנו לאסתר לשמרה ולהצילה. ויהי רצון שנוכה למעשים טובים הראויים לברוא מלאכים, וניהי' ראויים לשמירתם.

בברכת התורה וכטו"ם שמעון יוסף הכהן ויוזפלד



## תחלת הבריאה

וַיְהִי עַד לְמַלְכוֹת יוֹרָם בְּרַחֲמֵי הַשָּׁמַיִם (שְׁמוּאֵל א' ב).  
הַנֶּה יֵשׁ כְּזֶה כְּחִינַת מְשִׁיחַ, וְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, וַיְחִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנַתָּהּ, וְתַחֲיָהּ. כִּי תַחֲלַת הַבְּרִיאָה הִיחַ בְּדֵי שְׂיִתְגַּלְגַּל מַדַּת מַלְכוּתוֹ, וּמַחֲמַת נֶדְל הָאֲרֶזְתוֹ לֹא הִיחַ בְּאֶפְשָׁרֵי לְקַבֵּל, וְהַכְרַח לְהַתְצַמְצֵם בְּתוֹךְ עוֹלְמוֹת. וְזֶה (תַּחֲלִים קמ"ה): "מַלְכוּתוֹךְ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים", הִינּוּ שְׂמַדַּת מַלְכוּת הַתְּלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ עוֹלְמוֹת, בְּדֵי שְׂנוּכַל לְקַבֵּל וְאִין מִי שְׂיִקְבֵּל עַל מַלְכוּתוֹ, לְכֹן יוֹצְאוֹת נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂיִקְבְּלוּ עַל מַלְכוּתוֹ, כִּי אִין מְלָךְ בְּלֹא עַם.

(ליקוט"מ עט)

## תפילה

רבוננו של עולם רבוננו של עולם, אתה יודע כי אי אפשר לי לפרש שיחתי לפניך בשלמות בשום אופן, בפרט בענין זה; עזרני עזרני, הושיעני הושיעני, חנני חנני, פדני גאלני, מלטני הצילני, הצילני נא ברחמיך מן היצר הרע הצילני משפשות לב, מערלת לב, פדני וחסני ומלטני ברחמיך הרבים ממשפחות רעות מחכמות רעות, שהם עקר היצר הרע שבלב חוס וחמל עלי, חוס חנני גואל ממות ופודה משחת, פדני ממצולות, גם פדני ממשפחות רעות, מלטה נפשי מהרהורים רעים, הפוגמים בגופי ישראל מאד מאד, באשר אתה ידעת ה אלקי ואלקי אבותי הצילני מלטני מכל מיני מחשבות זרות ובלבולים אשר הם הם עקר היצר הרע שבלב, אשר הם ערלת לב, שהם מטמטמין את הלב, ורק הם היו בעוקרי, כי על ידם נתפסתי ונלכתי בעוונותי ופשעי העצומים, ששטאתי ושעויותי ושפשעתי לפניך מעעורי עד היום הנה אשר בלם באו עלי, רק על ידי שלא נזרתני לקדש את מחשבותי במחשבות קדושות וטהורות, והלכתי אחרי שרירות לבי והרעותי את מעשי על ידי רבוי המחשבות רעות ובלבולים רבים אשר הנחתי לכנס בלבי ולא התגברתי לגרשם ממני עד אשר השתרגו עלו על צנארי הכשילו כחי עד אשר על ידם באתי לכל הפגמים שפגמתי בגדך, ולכל ההתרחקות אשר נתרחקתי ממך עד הנה עד אשר דרכי התשובה באמת נעלמו ממני, ואיני יודע שום דרך איך לצאת ולהמלט מהם ועתה מאין יבא עזרי, מאין תבא תשועתי מאין אבקש מנוח אשר ייטב לי לעד אהה יהוה, עזר עזר, הצל הצל, הושיעה הושיעה, הושיעני אלקים כי באו מים עד נפש" הושיעני טהרני קדשני קדש את מחשבותי בקדשתך העצומה, בקדשתך הגדולה, בקדשתך הנוראה. (ליקוטי תפילות תפילה מט תרכה)

הימין, שהיא שולטת במצוות הרבה "ורבה מימנך" רבבה של מלאכים נמסרים לה. ואמרינן (שם) בנוהג שבעולם אדם חשוב שנמסר שישמרוהו אלף איש - עליו לזון אותם, למה? שהם מוסרים לו לשמרו, והקב"ה מוסר לאדם הזה, אלף מלאכים משמאלו, ורבו מימינו לטובתו ולשמרו, ואף אחד מהם "אליך לא יגוש" שתזון אותם. (ומבואר יותר במדרש שוחר טוב, תהלים ידז) וז"ל בנוהג שבעולם מלך יוצא בדרך, כל לגיונותיו יוצאין לשמרו, והוא נזקק להם ליתן לכל אחד ואחד פרנסתו, אבל אני מסרתי לך אלף משמאל ורובה מימין, שהן נזקקין לך לשמרך ואין אחד מהם נוגש אותך ואין אומר לך "פרנסתי". וכן אמרו חז"ל (תנא דבי אליהו פ"ד ד) אם עושה אדם את עצמו צדיק ולדבר אמת - מוסרין לו מלאך שמתנהג עמו בדרך צדיקים ומדבר אמת. (ומכאן מקור לדיבור המפורסם של מוהר"ן ז"ל שאמר "הרוצה באמת - מוסרים לו מלאך של אמת"), ואם עושה אדם את עצמו רשע, מוסרין לו מלאך שמתנהג עמו בדרך רשעים, ואם עושה אדם את עצמו לנהוג במדה בינונית - מוסרין לו מלאך שמתנהג עמו בדרך בינונית. ואם עושה אדם את עצמו חסיד לסבול את הכל - מוסרים לו מלאך שמתנהג עמו בדרך חסידים, וסובל (ממנן) את

לע"נ הכיבה בת תמו ע"ה \* רפ"ש לפורטונה בת מול

## מדרש

מלאכים אלו שלוחי בשר ודם, רבנן אמרי מלאכים ממש א"ר חמא בר חנינא הגר שפחת שרי היתה ונודמו לה חמשה מלאכים זה שהוא אוהבו של בית על אחת כמה וכמה ומה אליעזר שהיה עבד ושל בית נזדווגו לו כמה מלאכים זה שהוא אוהבו של בית עאכ"ו א"ר יוסי יוסף קטנן של שבטים היה ונזדווגו לו שלשה מלאכים הדא הוא דכתיב (בראשית לו) וימצאהו איש וישאלהו האיש ויאמר האיש זה שהוא אביהן של כולן אעכ"ו לפניו לזה שבא שעתו ליטול המלכות לפניו ר' יהושע אמר שלח פורפירא וטליקה קודמוהי א"ל אין שני זרירים ישנים על דף אחד אל עשו אחיו אע"פ שהוא עשו הוא אחיו ארצה שעיר שדה אדום הוא אדום ותבשילו אדום וארצו אדומה גבוריו אדומים לבושו אדומים ופורע ממנו אדום בלבוש אדום הוא אדום (בראשית כה) ויצא הראשון אדמוני תבשילו אדום הלעיטני נא מן האדום האדום הוזה ארצו אדומה (שם) ארצה שעיר שדה אדום גבוריו אדומים (נחום ב) אנשי חיל מתולעים וגו' ופורע ממנו אדום (שיר ה) דודי צח ואדום בלבוש אדום (ישעיה 60) מדוע אדום ללבושך. (בראשית רבה עה, ד)

## תיקון הכללי

כי כלינו באפך, ובחמתך נבהלנו (תהלים צ, ז).

בדרך פשט: מפני שחינו בדמיונות שיש הרבה זמן, ונוכל להספיק במשך הזמן הרב המדומה, לעשות כל מה שמוטל עלינו וללמוד הרבה תורה, וגם אם נסטה מעשיית רצון ה' והתורה וצדיקיו, נוכל במשך הזמן לתקן, כי יש הרבה זמן 'ואחטא ואשוב' וכיוצא מהמחשבות הפסולות, לכן נכשלנו בעוונות וכלינו באפך.

עוד בדרך הפשט, כל החיים הם הבל, וכל העוה"ז הוא הבל הבלים, אפילו כשחי חיי שלוח, ק"ו (שהרבה דורות כלינו באפך, א"נ) שהרבה זמנים מחיינו מלאים דאגות ויסורים מאף ה' על עוונותינו.

ובדרך דרוש וחסידות נוכל לפרש כי כלינו באפך, לשון ויכל דוד (שמואל ב ו, יח), לשון חשק וכיסופים, היינו שהשתוקקנו לראות פניך המאירים. ולפ"ז אפשר להמשיך ולהסביר ובחמתך נבהלנו, וכשאתה משפיע לנו חום, מתחמם לבנו, (כדאמרי אינשי "כוס חמים ומהביל"). א"נ בקלות ראש שלנו חשבנו שאנחנו בסדר ותאיר פניך אלינו, אבל כשפגשנו את המציאות, בחמתך - נבהלנו, כי שתה עוונותינו לנגדך. (מתוך הספר "שי למורא")

## יריב בן מניח

חזרה בתשובה שלמה

## הארות על מאמר "עתיקא טמיר וסתים" (בסימן כא)

כי יש שכל שאדם משיג אותו ע"י הקדמות רבות, והשכל הזה מכונה בשם "אחור", ויש שכל שבא לאדם בלא שום הקדמה אלא ע"י שפע אלקי, והשכל הזה מכונה בשם "קדם" ובשם פנים. וע"כ השכל הבא ע"י הקדמות רבות מכונה בשם "אחור" משום שהוא משיג אותו באיחור זמן, והשכל הבא ע"י שפע אלקי מכונה בשם "קדם" משום שהוא בא בהקדם ובמהירות רבה בלי שום הקדמה - ועוד כי כשהשי"ת מאיר פניו אליו אזי זוכה לשכל שהוא בחי' קדם בחי' "פנים" בבחי' (משלי כ"ז) כמים הפנים לפנים, וכשהקב"ה כביכול בבחי' הסתרת פנים ובהעלמה ממנו אפי' כשזוכה לאיזה שכל שהוא רק בבחי' "אחור" בבחי' אחור לא ישוב ריקם. וזה בחי' מש"כ (משלי י"ט) למען תחכם באחריהך רבות מחשבות בלב איש, היינו ע"י מחשבות והקדמות רבות זוכה להחכים באחריהו בחי' שכל המכונה "אחור" - וזה בחי' (דברים ל"ב) אסתיר פני מהם וכו' ואזי לו חכמו, ויכילו זאת יבינו לאחריהם, כי כשאין בחי' פנים, בחי' שפע אלקי אפילו לו חכמו, מבינים רק בבחי' אחור, בחי' יבינו לאחריהם. וזה בחי' (ירמיה ב) כי פנו אלי עורף ולא פנים, ע"כ (שם יח) עורף ולא פנים אראם, כי מה שאין אנו זוכים לשפע אלקי היינו עונש על שפנינו עורף, שזה בחי' מש"כ רבינו (לקמן אות ז) שהקב"ה הוא יודע תעלומות של המוחין איך נתעלמו, כלומר ע"י איזה פגם וחטא נתעלמו המוחין ובפרט ע"י פגם הז' נרות, שזה בחי' פנו אלי עורף ולא פנים, כי פנים מרמז על תיקון הז' נרות שהם תיקון הפנים (עיי' לקמן אות ב). (מתוך הספר "יש מאין")

## ויחץ את העים

כשרואין לפעמים שקשה להשיג העצה השלמה, (ועל ידי זה יש בגי' אדם שמשטה דם על ידי זה לגמרי ואינם עושים גם מה שיכולין לעשות, וזה הן במלי' דעלמא הן במלי' דשמיא פמובן, אכל האמת אינו כן פי אף על פי שאינם יודעים שלמות העצה), צריכין להתנהג כפי חלוקת העצה על כל פנים, באפן שיהיה על כל פנים מחנה הנשאר לפליטה ולא יהיה נאבד לגמרי חס ושלום, רק ישתדל לשלם כל פנים ישאר לו מה שישאר. למשל בענין עבודת ה' שהאדם חפץ שילמד הרבה ויתפלל בכונה מאד ויגדל בהתבודדות ויהיה נקי מעתה מכל חטא והרהור וכו' ורואה שקשה עליו וכו', אזי יתנהג לעת עתה כפי חלוקת העצה בבחינת הנהיג הנשאר לפליטה, היינו שיהיה על כל פנים חזק בדעתו שלא יהיה נסוג אחור לגמרי חס ושלום מהשם יתברך רק באיזה דרך שילך ימצא בו השם יתברך תמיד ויודרו לחטף בכל יום מימי חייו על כל פנים איזה מעט טוב שיוכל לחטף, ואם לא יוכל להתפלל בכונה יראה לדבר אחר כך איזה דבורים של תחנונות ובקשות. ואם ימנעו חס ושלום גם מזה, אף על פי כן ילמד מעט או הרבה, ועל כל פנים יתגבר ברצונות חזקים להשם יתברך ויצעק על כל פנים רבונו של עולם הושיעה, וכמו שכתוב: אבד מנוס ממני בארץ זו אהלך טמנו פח לי, ועקתי אליך ה', שכל זה הוא בחינת העצה שצריכין לחטף לעת עתה מתוך חלוקת העצה. ואם עצתו חלוקה אם ליסע בדרך אם לישב בביתו ואינו יכול לתת עצה לנפשו, על כל פנים יהיה חזק בדעתו שגין בביתו בין בדרך לחטף טוב מה שיוכל, וכן בשאר כל הדברים שאי אפשר לפרטם. וכל זה הוא בחינת ויחץ את העים וכו' והנה המנהג הנשאר לפליטה, ופרש רש"י: 'בעל כרחו כי אלחם עמו'. היינו כי בזה אני חזק שבעל כרחו יהיו מקרח להניחני שיהיה נשאר לי על כל פנים איזה מחנה הנשאר לפליטה, כי אלחם עמו על זה בכחו של הצדיק ולא אניח את עצמי להמסר בידו לגמרי חס ושלום בשום אופן.

(אוצר היראה עצה אות ז)

## יש בתמים רחמים לסמך עליהם

ואני שמח בהצד לטובה מה שאני רואה מכתלי דבריך שאתה מתחזק בדבריו ועצותיו הקדושות, חזק בני חזק, והזהר לזכר בכל עת שהעקר הוא השעה הזאת, וישש בתמים רחבים בעזרת השם יתברך לסמך עליהם, וממך תראה ותבין מה היית עושה אם לא היה לך כח בזה ועצות כאלו איך היה בלתי אפשר לסבל מרירותא דעלמא, וזכר היטב הלשון הקדוש הנה שגלה הוא זכרוננו לברכה בלשוננו הקדוש שחמדת המון הוא מרירותא דעלמא, מר ממנות, והוא נמשך מפגם הרבית, ואי אפשר להמתיקו כי אם על ידי ברית מלח עולם שהוא הצדיק האמת. תדע ותאמין שכל העולם מלא מרירות יותר מאשר עובר עליך, מה נשיב לה' אשר אנו זוכים לידע מהצדיק האמת יסוד העולם, שהוא ממתיק המרירות של כל העולם כלו, ובדאי החוסים בצלו ומתקרבים אליו נמתק מהם המרירות הרבה יותר, ומכל שכן שזוכים בכל יום לחטף טוב ועצות על פי דרכיו הקדושים, אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לזה, ובה תגיל ותשיש בכל יום ובכל עת, ותברך מכל הרעיון ותמהון ללב שעובר עליך אל מחשבות תורה ותפלה ושמחה ובטחון והתחזקות בתסדי ה' ובחמלתו הגדולה לצנח, והנה מוסר כתב זה נחויך מאד ואי אפשר להאריך יותר.

להצלחת

ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו  
ברוחניות ובנשמות

להערות והארות 7658704 - 052  
לקבלת העלון השבועי למייל ערו קשר  
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמת

תמונת אסתר ע"ה

נלב"ע מ"ו שבט  
ת.נ.צ.ב.ה.

נתן וצ'רנה כלאוור ע"ה  
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל